

Таким чином, студентське самоврядування є невід'ємною частиною освітньо-виховного простору національної вищої школи, важливим чинником на шляху розбудови громадянського суспільства. Це один із потужних стимулів підвищення соціальної активності майбутніх фахівців, що сприяє процесу їх соціалізації, підвищенню рівня загальнолюдської культури, прищепленню пошани до звичаїв та традицій свого народу.

Калабухова О. В.

*Електромеханічний коледж Харківського національного університету
міського господарства імені О. М. Бекетова*

РОЛЬ ВИХОВАННЯ У СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Виховання і розвиток особистості діалектично взаємопов'язані, тобто перше не тільки впливає на друге, а залежить від нього, так як друге визначає мету, зміст і методику першого.

Виховання – це процес цілеспрямованої, системної і організованої взаємодії вихователя і вихованця, під час якого відбувається вплив на свідомість, пізнавальну, емоційно-вольову та мотиваційну сфери вихованця з метою формування у нього наукового світогляду, високих моральних, громадських і професійних рис для формування його особистості.

Виховання безпосередньо пов'язано з процесом соціалізації і соціокультурним розвитком. Введення людини в соціум, її соціалізація – найголовніше призначення виховання. Соціалізація – це процес і результат засвоєння вихованцем існуючих у суспільстві соціальних норм, цінностей і форм поведінки. Соціалізацію можна розглядати як засвоєння індивідом суспільного досвіду, всієї людської культури. Індивідуальний досвід особистістю постійно переробляється, доповнюється і через деякий час повертається в суспільну культуру у вигляді певних індивідуальних досягнень.

Соціалізація – процес безперервний, що триває все життя. Він розпадається на періоди, і кожен з них відповідає за вирішення певного кола питань. Саме в юності відбувається формування рис і властивостей особистості, що відповідають потребам власного та суспільного розвитку. Виховання – головна умова соціалізації і одночасно невід'ємна частина цього процесу. За допомогою виховання регулюється темп і глибина соціалізації – долаються або послаблюються негативні наслідки, соціалізації надається гуманістична орієнтація.

Виховання – головна сила, здатна дати суспільству повноцінну особистість. Притому, процес виховання в його гуманістичному і особистісноорієнтованому вимірах ніколи не повинен перетворюватися на процес нав'язування особистості певних поглядів, переконань, ідеалів, звичок і моделей поведінки. Виховання завжди передбачає зворотну творчу реакцію вихованця, що є, з одного боку, показником успішності вихованця, а з іншого –

основною винагородою вихователю. Головним якісним і сутнісним показником виховання є його вплив на процес утворення життєтворчих потенцій особистості, формування культури життєтворчості, тобто бажань і можливостей людини до духовно-вольового самовиявлення, до творчого самоствердження як суб'єкту духовності і суспільності, завдяки чому не лише впливати на зовнішню природу та соціальну реальність, але й на власні, внутрішні, світоглядно-ціннісні характеристики.

Касинюк Л. А.

*Харківський національний університет
будівництва і архітектури*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Конституція України закріпила основи побудови соціальної, демократичної і правової держави. Розбудова такої держави потребує формування особистості з високим рівнем правосвідомості і правової культури. На їх реалізацію має бути спрямований процес правового виховання. Особливу увагу слід приділяти молоді, адже саме вона несе нові ідеї, сприяє оновленню соціуму.

Сьогодні Україна переживає непростий час. Іде неоголошена війна, розв'язана Російською Федерацією, Україна втрачає своїх людей, свою територію, падає рівень життя, спостерігаються економічна та політична кризи. Не подолана проблема корупції, наркоманії, злочинності, відсутня система реальних гарантій прав і свобод людини та громадянина. Сподівання на те, що бездуховність, зневажливе ставлення до права зникнуть тоді, коли в країні стабілізується соціально-економічне становище, – даремні й нереальні.

В цій ситуації слід шукати шляхи вдосконалення правової системи, формувати почуття патріотизму, розвивати демократичні інститути, сприяти подоланню корупції та явищ правового нігілізму. Великого значення набуває правова освіта і правове виховання молоді, які спрямовані на формування високого рівня правосвідомості і правової поведінки громадян, їх відповідного ставлення до інститутів держави.

Не потребує доказів, що молода людина часто припускається помилок в поведінці тому, що не знає як правильно поводитися в тій чи іншій ситуації. Правова необізнаність завжди шкодить людині. Подібну думку висунув ще давньогрецький філософ Сократ, який вважав, що людина вчиняє погано тому, що не знає, як сама вона має вчинити.

Головним інструментом забезпечення правової освіти і правового виховання є вищі навчальні заклади. Правове виховання студентів має бути організоване на високому рівні і бути продовженням виховання, розпочатого в сім'ях, дошкільних закладах і школах. Знання, отримані студентами, допоможуть майбутнім інженерам, економістам, бізнесменам вирішувати